

4. The Tax Code of Ukraine: 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.

5. Stadnyk D. Outsourcing and outstaffing: how it works. *Yurydychna Gazeta online*. URL: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/inshе/autsorsing-ta-autstafing-yak-ce-pracyue.html>.

6. Kazak K. Outsourcing and outstaffing: concepts and features. URL: https://jurliga.ligazakon.net/news/198064_autsorsing--autstafng-ponyattya-ta-osoblivost.

Лагодієнко Н.В.,

д-р екон. наук, професор, професор кафедри обліку і оподаткування

Нестерчук Т.В.,

здобувач вищої освіти

спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв

ОСОБЛИВОСТІ СПЕЦІАЛЬНОГО ПОДАТКОВОГО РЕЖИМУ ДІЯ СІТІ

На сучасному етапі розвитку економіки України стало очевидним, що цифровізація та автоматизація є ключовими чинниками, що визначають конкурентоспроможність країни на світовій арені. ІТ-компанії, які активно займаються впровадженням нових технологій та удосконаленням продуктів, відіграють вирішальну роль у цьому процесі, забезпечуючи не лише ефективність бізнес-процесів, а й створюючи інноваційні рішення для різних галузей економіки та суспільства в цілому. Проте, навіть при таких перспективних можливостях, ринок ІТ-послуг в Україні стикався з рядом викликів, серед яких особливо відчутним було недосконалість податкового законодавства. Жорсткі вимоги та складний податковий режим ставали перешкодою для розвитку бізнесу в цій сфері. Однак для вирішення цієї проблеми було створено спеціальний податковий режим «Дія сіті», спрямований на зменшення податкового тягаря для підприємств в сфері ІТ.

Таким чином 15 липня 2021 року було ухвалено Закон України "Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні" [1], який вніс зміни до Податкового кодексу України та відкрив нові можливості для розвитку компаній ІТ-сектору. Зокрема, закон дозволяє суб'єктам господарювання переходити на спеціальний податковий режим "Дія Сіті". Крім того, у цьому законі вперше були визначені такі поняття, як "гіг-контракт" та "гіг-спеціаліст".

Спеціальний правовий режим "Дія Сіті" розпочав своє функціонування 8 лютого 2022 року. Для того щоб стати резидентом "Дія Сіті" заявку можна подати в електронному вигляді, її розгляд зазвичай займає до 10 робочих днів, і для цього не потрібно отримувати спеціальних дозволів або ліцензій, але потрібно дотримуватися певних умов, визначених в ст. 5 ЗУ "Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні" [1]. Держава забезпечить стабільні умови протягом 25 років для резидентів режиму.

Станом на 8 лютого 2024 року, як зазначає в своєму телеграм каналі FEDOROV [2], в "Дія Сіті" зареєстровано 830 резидентів, у яких працюють понад 62 тисячі людей. Також позитивною тенденцією є те, що до "Дія Сіті" приєдналися понад 100 defense tech-компаній, які виробляють дрони, РЕБ, системи ситуаційної обізнаності тощо. Продовжують приєднуватися як великі іноземні компанії, так і амбітні українські стартапи. Вони працюють, масштабуються, сплачують податки та вірять в Україну.

Особливість режиму "Дія Сіті" полягає в тому, що резиденти "Дія Сіті" мають можливість обирати між оподаткуванням на загальних підставах та на особливих умовах. Ті, хто обирають загальні правила оподаткування, сплачують податок на прибуток за ставкою 18% на базі бухгалтерського фінансового результату, відкоригованого на податкові різниці [3].

Резиденти "Дія Сіті", які обирають спеціальні умови оподаткування, мають ряд переваг. Наприклад, ставка податку на прибуток складає лише 9%, за винятком випадків, коли резидент є контрольованою особою або провадить контрольовані операції, що не відповідають принципу "витягнутої руки". Звітний період для сплати податку - рік, а оподатковуються не фінансові результати в цілому, а окремі операції [3].

Для того щоб стати платником на особливих умовах в "Дія Сіті", резидент повинний подати відповідну заяву (визначену наказом Мінфіну від 17.03.2022 № 99 [4]) до органу контролю за своєю податковою адресою в електронній формі. Заява повинна бути подана не пізніше ніж за 15 календарних днів до початку наступного календарного кварталу.

Спеціальний режим оподаткування за особливими умовами розпочинає діяти з першого числа місяця, наступного за кварталом, у якому була подана заява. Компанія може також відмовитися від оподаткування за особливими умовами, проте це можливо лише з початку нового календарного року, для чого потрібно подати заяву не пізніше ніж за 10 календарних днів до початку нового року.

Операції, які підлягають оподаткуванню податком на виведений капітал для резидентів "Дія Сіті" - платників податку на особливих умовах, визначені відповідно до п.п. 141.9 прим. 1.2 п. 141.9 прим. 1 ст. 141 ПКУ [3].

Базою оподаткування для таких операцій є грошовий еквівалент об'єкта оподаткування, який обчислюється за правилами, визначеними підпунктами 135.2.1.1 - 135.2.1.17 п.п. 135.2.1 п. 135.2 ст. 135 ПКУ [3].

У випадку, коли операції здійснюються у формі, відмінній від грошової, базою оподаткування є вартість таких операцій, яка визначається на рівні не нижче звичайної ціни. Вартість операцій без зменшення на суму утриманого податку на доходи нерезидента визначає базу оподаткування операцій для резидентів "Дія Сіті" - платників податку на особливих умовах.

Спеціалісти, які працюють на резидентів Дія Сіті, користуються пільговим оподаткуванням за такими умовами[5]:

1. При працевлаштуванні за трудовим договором:

- Податок на доходи фізичних осіб (ПДФО) – 5%, єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування – 22% від мінімальної заробітної плати, військовий збір – 1,5%.

- Якщо річний дохід перевищує 240 000 євро, надлишок оподатковується за ставкою 18% ПДФО.

2. При укладенні спеціального гіг-контракту:

- ПДФО – 5%, єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування – 22% від мінімальної заробітної плати, військовий збір – 1,5%.

- Якщо річний дохід перевищує 240 000 євро, надлишок оподатковується за ставкою 18% ПДФО.

3. При укладенні цивільно-правового договору з фахівцем, який є фізичною особою підприємцем (ФОП), застосовуються такі ставки:

- Єдиний податок – 5%, єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування – 22% від мінімальної заробітної плати за 2022-2023 роки.

- Річний дохід не повинен перевищувати 7 585 500 гривень у 2022 році.

Починаючи з 2024 року, резиденти Дія Сіті обмежені в розмірах витрат на платників єдиного податку (включаючи ФОП 3-ї групи).

Дивіденди, які виплачуються резидентами Дія Сіті їхнім засновникам - фізичним особам (як резидентам України, так і нерезидентам), звільняються від оподаткування в Україні за умови виплати дивідендів не частіше ніж один раз за 2 роки.

Таким чином, режим "Дія Сіті" в Україні створює сприятливі умови для розвитку ІТ-сектору. Зменшення податкового тягаря, сприяння інноваціям та привабливі умови для спеціалістів роблять цей режим ключовим чинником в економічному розвитку країни.

Список використаних джерел

1. Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні : Закон України від 15.07.2021 №1667-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1667-20>.
2. FEDOROV. URL: <https://t.me/zedigital>.
3. Податковий Кодекс України : Кодекс України від 2 грудня 2010 р. №2755-VI : станом на 03 вер. 2023 р. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T102755.html.
4. Про затвердження форми Заяви про перехід юридичної особи на оподаткування як резидента Дія Сіті - платника податку на особливих умовах або відмову від такого оподаткування та Порядку подання та розгляду такої Заяви : Наказ МФУ від 17.03.2022 р. №99 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0364-22#Text>.
5. Спеціальний податковий режим «Дія Сіті» URL: <https://tr.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/print-581918.html>.

Лугова О.І.,
канд. екон. наук, доцент, доцент
кафедри обліку і оподаткування
Миколаївський національний аграрний
університет
м. Миколаїв

ЦІЛЬОВЕ ФІНАНСУВАННЯ: ОСОБЛИВОСТІ ВИЗНАННЯ ТА ОБЛІКУ

Цільовим фінансуванням є лише ті надходження, які передбачені на конкретні цілі, обумовлені між надавачем та одержувачем.

Зазвичай у договорі про надання фінансування (у листі-проханні, заявці тощо), умовах програми, за якою надається підтримка, обумовлюється, на що витрачатимуться кошти. Якщо отримане фінансування використане за обумовленими цілями, то воно не підлягає поверненню.

Для одержувача цільове фінансування - це фактично «подаровані» кошти чи інші активи (безповоротна допомога), але з певними умовами (цілями) їх використання, про які домовилися надавач та одержувач. Домовленість може бути в різній формі: оголошено збір на певну ціль на сайті; у листі-проханні про надання допомоги зазначено, на яку потребу; у договорі про благодійну пожертву зазначено ціль; в умовах грантової програми прописано можливі напрями використання тощо. Тому доволі